

มารู้จักปัญหาการเรียนรู้ของเด็ก (LD) กันเถอะ

ท่านทราบไหมว่าโอกาสที่เราจะได้พบคนที่มีปัญหาการเรียนรู้มีอยู่มาก

- นักเรียนที่ได้ตรวจพบว่ามีปัญหาการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่ง และได้รับการดูแลจาก IDEA อยู่มีอยู่ถึงจำนวน 2.3 ล้านคน คิดเป็น 35% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ได้รับการบริการการศึกษาพิเศษ *
- 75% - 80% ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่พบว่าปัญหาการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านภาษาและการอ่าน ***
- 60% ของผู้ใหญ่ที่มีปัญหารุนแรงด้านการรู้หนังสือ มีปัญหาการเรียนรู้ที่ไม่ได้ตรวจพบหรือไม่ได้รับการรักษาหรือการช่วยเหลือ

การที่เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ไปเรียนที่โรงเรียนก็เพราะต้องการจะเรียน อยากรู้ อยากรับความสำเร็จ แต่ถ้าหากว่าลูกของท่านเกิดมีปัญหาการเรียนรู้ที่โรงเรียนเขาก็อาจจะเรียนได้ไม่เหมือนเด็กคนอื่นๆ ซึ่งคนแรกที่จะสังเกตเห็นก่อนใครว่าเด็ก “น่าจะมึนอะไรผิดปกติเกิดขึ้น” ก็คือพ่อแม่ของเด็กนั่นเอง แต่เมื่อรู้แล้วจะทำอย่างไรดี มีใครที่พอจะช่วยให้บ้าง อาจเป็นเรื่องที่ยุ้งยากสำหรับพ่อแม่ก็ได้

เด็กทุกคนต่างก็ต้องเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ด้วยกันทั้งนั้น แต่โชคไม่ดีที่เด็กคนนั้น หรือเด็กบางคนอาจมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะแก้ไขหรือรักษาให้หายขาดไม่ได้ ปัญหาดังกล่าวต้องติดตัวไปตลอดชีวิต โดยที่บางคนก็โตเป็นผู้ใหญ่โดยไม่รู้ตัวว่าตัวเองมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ถ้าได้รับความช่วยเหลือเกื้อหนุนที่ถูกต้อง เด็กและผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เหล่านั้นก็สามารถเรียนหรือดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน ซึ่งจะต้องเริ่มจากการยอมรับและเข้าใจลักษณะของความบกพร่องทางการเรียนรู้ของตัวเองก่อนเป็นอันดับแรก

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ หมายถึงอะไร

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ หมายถึง ปัญหาการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะอาการทางประสาทวิทยาที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลนั่นเอง ซึ่งภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้จะเป็นตัวการที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูด การสะกดการันต์ การคิดเลข การหาเหตุผลของบุคคล และจะส่งผลกระทบต่อไปถึงความตั้งใจ ความจำ ความร่วมมือกับคนอื่น รวมถึงทักษะทางสังคม และวุฒิภาวะทางอารมณ์อีกด้วย

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

❖ ภาวะบกพร่องด้านการฟัง (Auditory Processing Disorder)

ภาวะบกพร่องด้านการฟัง เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการรับข้อมูลทางเสียงที่ได้ฟังแล้วส่งไปให้สมองทำการประมวลและตีความ อ่านรายละเอียดได้ใน Auditory Processing Disorder

❖ ภาวะบกพร่องด้านการคิดคำนวณ (Dyscalculia)

ภาวะบกพร่องด้านการคิดคำนวณ เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อความเข้าใจจำนวนนับและเรื่องของคณิตศาสตร์ อ่านรายละเอียดได้ใน Dyscalculia

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเขียน (Dysgraphia)

ภาวะบกพร่องด้านการเขียน เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนและทักษะบังคับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ อ่านรายละเอียดได้ใน Dysgraphia

❖ ภาวะบกพร่องด้านการอ่าน (Dyslexia)

ภาวะบกพร่องด้านการอ่าน เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลกระทบท่อการอ่าน และทักษะประมวลเรื่องจากสิ่งที่อ่าน อ่านรายละเอียดได้ใน Dyslexia

❖ ความผิดปกติของการเข้าใจภาษา (Language Processing Disorder)

ความผิดปกติของการเข้าใจภาษา เป็นลักษณะเฉพาะของภาวะบกพร่องทางการฟัง (APD) ที่มีผลทำให้ไม่เข้าใจความหมายของกลุ่มเสียงที่ได้ยิน ทั้งเป็นคำ เป็นประโยค หรือเป็นเรื่องราว อ่านรายละเอียดได้ใน Language Processing Disorder

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ภาษาท่าทาง (Non-verbal Learning Disabilities)

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ภาษาท่าทาง เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ทำให้ไม่เข้าใจความหมายที่สื่อโดยไม่ใช่คำพูด เช่น การแสดงสีหน้าหรือแสดงท่าทาง และอาจมีอาการก้ำกัด้วย อ่านรายละเอียดได้ใน Non-verbal Learning Disabilities

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเข้าใจจากสิ่งที่มองเห็น/กลไกการมองเห็น

(Visual Perceptual/Visual Motor Deficit)

ภาวะบกพร่องด้านการเข้าใจจากสิ่งที่มองเห็น เป็นภาวะบกพร่องที่ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจความหมายของข้อมูลที่มองเห็นหรือกระทบต่อความสามารถในการวาดภาพ หรือทำตามแบบ อ่านรายละเอียดได้ใน Visual Perceptual/Visual Motor Deficit

ความผิดปกติที่เกี่ยวข้อง (Related Disorders)

➤ สมาธิสั้น (ADHD)

สมาธิสั้นเป็นความผิดปกติที่ทำให้คงความสนใจและตั้งใจไว้เป็นเวลานานได้ยาก ควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ยากและอยู่นิ่งไม่ได้ อ่านรายละเอียดได้ใน ADHD

➤ ความผิดปกติด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Dyspraxia)

ความผิดปกติด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เป็นความผิดปกติที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย และการควบคุมความสัมพันธ์ของอวัยวะ การใช้ภาษา และการพูด อ่านรายละเอียดได้ใน Dyspraxia

➤ การคิดเชิงบริหาร (Executive Functioning)

การคิดเชิงบริหาร เป็นเรื่องของทักษะที่มีผลต่อการวางแผน การจัดการ การกำหนด ยุทธศาสตร์ การให้ความสนใจในรายละเอียด และการจัดการเรื่องเวลาและสถานที่ อ่านรายละเอียดได้ใน Executive Functioning

➤ ความจำ (Memory)

ความจำ เป็นส่วนที่มีผลต่อการเก็บและการเรียกใช้ข้อมูลหรือการนำข้อมูลกลับออกมาใช้งาน อ่านรายละเอียดได้ใน Memory

อย่างไรก็ตาม ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้ไม่ใช่ความผิดปกติหรือความบกพร่องในเรื่อง อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นความบกพร่องทางสติปัญญา ภาวะออทิสซึม หูหนวก ตาบอด และภาวะบกพร่องทาง พฤติกรรมอื่นๆ เพราะที่กล่าวมานี้ไม่ใช่เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะการที่จะรู้หรือค้นพบได้เป็นเรื่อง ยากมาก เพราะทั้งลักษณะและอาการหนักเบาจะไม่เหมือนกันเลย

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้นั้น พ่อแม่สามารถช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จได้ ด้วยการให้ กำลังใจ เข้าใจจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของเด็ก เข้าใจระบบการศึกษา ทำงานร่วมกับนักวิชาการ และศึกษา วิธีการที่จะช่วยเหลือเฉพาะกรณีนั้นๆ ด้วย

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ถ้าสงสัยว่าลูกอาจจะมีปัญหาด้านการเรียนรู้ก็ต้องไม่นิ่งนอนใจ ต้องรีบมองหาทาง ช่วยเหลือ และต้องลงมือทำทันทีด้วย **“อย่าผัดวันประกันพรุ่ง”**

ถ้าหากท่านสงสัยว่าลูกอาจมีปัญหาการเรียนรู้ที่ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ก็ต้องพยายามหา ข้อมูลและหาความช่วยเหลือโดยไม่ชักช้า ทำได้เร็วเท่าไรก็จะช่วยให้เด็กมีโอกาสพัฒนาได้เต็มศักยภาพ มากขึ้นเท่านั้น

บางที่ท่านอาจจะกลัวว่าจะตื่นเต้นไปจนเกินเหตุ หรือคิดว่าเดี๋ยวก็จะหายไปเอง แต่ความจริงคือท่าน นั้นแหละเป็นคนที่ยังกลัวลูกของท่านดีกว่าใครอื่น ถึงใครจะมากล่าวว่ามันเป็น “เรื่องธรรมดา” หรือว่า “ไม่ต้อง เป็นห่วงหรอก” แต่ความจริงก็คือตัวท่านเท่านั้นที่รู้ว่าลูกของท่านมีอาการตื่นกลัวตอนเช้าวันจันทร์ ท่านนั้นแหละที่ได้เฝ้าดูแลผลลัพธ์ที่เกิดจากการพยายามสร้างความมั่นใจในตัวเองของเด็ก และในส่วนลึกๆ ท่านก็รู้สึกว่ามีอะไรๆ ที่ไม่ถูกต้องอยู่

ข่าวดีคือมีสิ่งที่ท่านจะทำได้ ซึ่งจะว่าไปแล้วการกระทำที่ถือได้ว่า “ผิด” ก็คือ “การไม่ทำอะไรเลย” ต่างหาก เพราะหากท่านรีบร้อนที่จะหาทางช่วยเหลือลูก ความภูมิใจในตัวเองของลูกของท่านก็จะถูกกัดเซาะให้ กร่อนไปเรื่อยๆ ในขณะที่ช่วงเวลาที่เปิดให้เขาได้รับความช่วยเหลือที่ทันการก็จะลดลงเรื่อยๆ

ด้วยเหตุที่ท่านเป็นผู้เฝ้าสังเกตการณ์ที่ดีที่สุดของการพัฒนาลูกของท่าน ท่านจึงสามารถสังเกตเห็น สิ่งที่น่าจะเป็นปัญหาได้ตั้งแต่ในระยะต้นๆ แต่การที่จะสังเกตเห็นปัญหาในระยะต้นๆ ได้ ท่านก็ต้องรู้จัก สัญญาณเตือนของปัญหานั้นด้วย

การมองหาสัญญาณเตือน

สาเหตุที่ทำให้ลูกของท่านต้องประสบภาวะยากลำบากอาจมีอยู่หลายอย่าง แต่สิ่งที่ท่านมองเห็นก็สามารถบอกได้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาหรือความบกพร่องสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าลูกของท่าน “เซื่องช้า” หรือ “ฉลาดน้อยกว่า” พวกเพื่อนๆ แต่เป็นเพราะสมองของเขาถูกออกแบบมาสำหรับการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน โดยที่ลูกของท่านต้องปรับยุทธศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อให้ใช้ความสามารถได้เต็มที่ และการให้ความช่วยเหลือในส่วนที่ท่านทำได้ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กอย่างมาก

สิ่งบอกเหตุ มีอาการที่เด็กแสดงออกหลายอย่างที่อาจเป็นสัญญาณบอกเหตุของความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่พ่อแม่อาจสังเกตเห็นอาการบางอย่างหนึ่งต่อไปนี้ของเด็กได้ในบางครั้งบางคราว แต่ถ้าพบว่าเด็กแสดงอาการหลายๆ อย่างให้เห็นบ่อยๆ ก็ต้องคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่พ่อแม่จะต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อให้เด็กได้รับความเกื้อหนุนที่จำเป็นด้วย

ที่มา: <https://ldaamerica.org/support/new-to-ld/>

ผู้แปลและเรียบเรียง: นายประเสริฐ ต้นสกุล